

19. september
2018

Referat af FOSAKO forretningsudvalgsmøde

Mødet blev afholdt den 19. september 2018.

Det primære omdrejningspunkt var det netop afholdte FOSAKO sommermøde den 12.-13. september 2018, hvor deltagerne udover de 5 geodata-samarbejder var 15 kommuner og formanden for KTC faggruppen for digital forvaltning, se Bilag 1 for deltagerliste.

Referatet er derfor en opsamling fra sommermødet med *supplerende bemærkninger og beslutninger draget på forretningsudvalgsmødet. Sidstnævnte er fremhævet med kursiv.*

Dagsorden

1. FOSAKO's historie
2. Status fra geodatasamarbejderne
3. De fællesoffentlige datatjenester og gevinstrealisering
4. Ny formand for DAI-gruppen
5. GeoDanmark projekt: GeoDanmark data i spil
6. Projektoversigten
7. Geodata drift og de nye trends
8. Ny formand for KTC faggruppen for digital forvaltning
9. Evaluering af sommermødet

Deltagere

- Anne Grete Rasmussen (SydKort)
- Jesper Gaardboe Jensen (Geo Fyn)
- Lisbeth Laustsen (GeoNord)
- Laila Nissen (GeoØst)
- Niels Skov Jensen (GeoØst)
- Per Hammerholt (GeoMidt)

Ad. 1: FOSAKO's historie

Per præsenterede FOSAKO sommermødets historie, se præsentationen "FOSAKO_historie_program.pptx".

Ad. 2: Status fra geodatasamarbejderne

Der var nu en runde, hvor de enkelte geodata-samarbejder lavede en præsentation med fokus på:

- Hvad fyldte i året der gik?
- Hvad forventes at fylde i året der kommer?
- Forventninger til FOSAKO?

Se præsentationerne:

- GeoNord.pptx
- GeoMidt.pptx

- FOSAKO-sommerm+@de-SydKort.ppt
- GeoFyn.pptx
- GeoØst.pdf

Det var interessant at opleve, hvor forskelligt geodatasamarbejderne er organiseret og samtidig hvor godt de hver især får det til at fungere.

Ad. 3: De fællesoffentlige datatjenester og gevinstrealisering

Jesper tog nu fat på emnet "De fællesoffentlige datatjenester og gevinstrealisering", se præsentationen "Datatjenester og gevinster.pptx".

Der blev arbejdet i grupper med:

- Udfordringer
- Løsninger
- FOSAKO forretningsudvalgets rolle

Se resultatet i Bilag 2: De fælles offentlige datatjenester og gevinstrealisering.

Her ses en opsamling:

Udfordringer

- Manglende overblik – for mange udbydere
- Dårlige test – virker ikke i alle systemer
- Irriterende begrænsninger – 5000 objekter osv.
- Mangelfuld kommunikation
- Leverandørernes manglende indblik i kommunernes hverdag
- Oppetid / stabilitet – $0.99 \times 0.99 \times 0.99 \dots = 0.90$
- Manglende indflydelse – intet mandat, der er "langt derover"

Løsninger

- Mere portal-tænkning – samling af tjenester ét sted
- Geodata-info.dk – er den god nok?
- Vidensdeling
- Standarder skal overholdes
- Brugerklubber med leverandører
- Bedre test
- Kortforsyningsens tjeneste-oversigt og URL-generator
- Bedre vejledninger / dokumentation
- Fælles henvendelser

FOSAKO forretningsudvalgets rolle

- Erfa-dage
- Erfa-brugerklubber
- Deltagelse i udbud
- www.fosako.dk – til tips & tricks, brugerideer, LIKE, dialog
- Lægge pres, fælles henvendelser
- Kortlægning af systemer, der bruger tjenesterne
- Koordinere test

I relation til flere af ønskerne fra kommunerne vil forretningsudvalget:

- Løbende holde øje med projektet "GeoDanmark data i spil", herunder erfaringerne med tjenesterne i spil.
- I forbindelse med samarbejdet med den nye DAI-følgegruppe og formand være opmærksom på tiltag ift. DAI-datatjenesterne, samt understøtte DAI-følgegruppen, fx med kvalificering og udsendelse af spørgeskemaer.
- Afvente de tiltag der allerede er i gang i forhold til datafordeleren, fx er en referencegruppe nedsat og der kan også komme initiativer fra GeoDanmark delprojekterne.

Målet er løbende at vurdere om der er behov for afholdelse af workshops om datatjenesterne i samarbejde med udbydere og leverandører.

På sommermødet kom det frem at geodata-info.dk kan indeholde rigtig mange relevante oplysninger i forhold til datatjenesterne så som kontaktoplysninger, ajourføringsfrekvenser og antallet af datasæt. *Jesper vil undersøge om geodata-info.dk indeholder de tilstrækkelige og ajourførte oplysninger om datatjenesterne og datasæt heri.*

GeoNord har tidligere på året lavet en henvendelse til FOSAKO forretningsudvalget vedr. de fællesoffentlige datatjenester. Henvendelsen blev omtalt igen på sommermødet. Forretningsudvalget vurderede tidligere at henvendelsen bør adresseres til fx KL eller KTC. Henvendelsen er nu hos KTC faggruppen for digital forvaltning.

Ad. 4: Ny formand for DAI-gruppen

DAI-følgegruppens nye formand Torben Korgaard Hansen, Herning Kommune, fremlagde status på sit og DAI-følgegruppens arbejde ("DAI følgegruppen og FOSAKO 2018.pptx"). Ligeledes var Karen Skjelbo, KL, mødt op som også sidder i DAI-følgengruppen. Tak for initiativet og orienteringen. Det tegner rigtig godt.

Af fremlæggelsen kom det frem at kommunerne fremadrettet godt må kontakte Torben med DAI-relaterede spørgsmål.

Det blev på forretningsudvalgsmødet besluttet forretningsudvalget vil understøtte DAI følgegruppen i kommunikation mellem gruppen og kommunerne, samt kvalificering og udsendelse af spørgeskemaer, mv.

Ad. 5: GeoDanmark projekt: GeoDanmark data i spil

Jesper fremlagde nu GeoDanmark projektet "GeoDanmark data i spil", se præsentationen "GeoDanmark data i spil.pptx".

Der enighed om, at det er et flot og godt stykke arbejde af forretningsudvalget. Super initiativ, som vil sætte GeoDanmark i spil. Bliver spændende at følge.

Det blev på forretningsudvalgsmødet besluttet, at Per vil få styr på proceduren omkring kompensationen og aflevering af projektinitieringsdokumenter fra delprojekterne til projektejere og bestyrelse, samt tidsplan.

Optimalt skal sekretariatsudvalget modtage (sendes til Per og Niels) færdige projektinitieringsbeskrivelser den 25. oktober til behandling i sekretariatsudvalget, som holder møde 31. oktober 2018. Under alle omstændigheder bør der afleveres noget.

9. november har GeoDanmark bestyrelsen møde.

Ad. 6: Projektoversigten

På sommermødet fremlagde Anne Grete nu projektoversigten og udvalgte emner heri.

Materiale:

- Sydkort_21062018.pptx
- FOSAKO-sommerm+@de-projektoversigt.ppt
- FOSAKO-projektoversigt-2018_20182708 (1).xlsx
- Forslag til kursus til GeoDanmark - Hvordan bliver jeg kl+ºdt ordenligt p+Ñ til at h+Ñndtere systemet.pdf
- fejl_algoritme.docx
- Endelige forslag til kursus til GeoDanmark - Hvordan bliver jeg kl+ºdt ordenligt p+Ñ til at h+Ñndtere systemet.pdf

Initiativet blev rost og der var klar opbakning til, at det giver mening af ajourføre oversigten løbende.

Projektoversigten kan ses her:

<http://fosako.dk/overblik-over-opgaver-som-invoverer-geodatamedarbejdere-i-kommunerne/>

Vi blev på forretningsudvalgsrådet enige om, at der på hjemmesiden suppleres med, at FU gerne vil modtage ny viden og inputs. Disse skal sendes til sin lokale FU-repræsentant. Jesper retter hjemmesiden.

Ift. vejpunkterne og vektorer sender Jesper en e-mail, som præcist forklarer, hvordan data kan hentes.

Ad. 7: Geodata drift og de nye trends

Laila stod på sommermødet for "Geodata drift og de nye trends", hvor der var walk and talk og gruppearbejde.

Input er i Bilag 3: Geodata drift og de nye trends, se desuden "Pr+ºsentation_Geodata drift og de nye trends.pdf".

Det blev på forretningsudvalgsrådet besluttet, at FOSAKO vil indsamle oplysninger om kommunernes systemer. Der vil blive udsendt et spørgeskema. GeoØst, GeoMidt og Geo Fyn har tidligere lavet undersøgelser. Jesper vil modtage spørgeskemaerne, samle disse til et Google Forms spørgeskema og sende dette til forretningsudvalget, så det kan drøftes.

Der afholdes pt. masser af Smart City workshops I hele landet, bl.a. af KL. Dog mangler de muligvis geodata-vinklen, men det blev besluttet ikke at lave en workshop-forløb lige her og nu.

I forhold til Business Intelligence workshops blev det besluttet at afvente erfaringerne fra Microsoft Power BI / FLIS workshoppen i Geo Fyn regi i samarbejde med LIFA.

Ad. 8: Ny formand for KTC faggruppen for digital forvaltning

På sommermødet fik Jakob Harding Kirkegaard, Formand for KTC faggruppe for digital forvaltning, Silkeborg Kommune, nu ordet, se præsentationen "KTC faggruppen.pptx".

Der var enighed om, at det tegner godt.

Fremlæggelsen havde en række indspark og anbefalinger til Kommissoriet fra KTC faggruppen.

På forretningsudvalgsrådet blev Pers arbejde med det nye kommissorium drøftet. Der var enighed om at det var et godt oplæg og ændringsforslag blev diskuteret. Per vil tilrette kommissoriet og sende det til KTC faggruppen.

Ad. 9: Evaluering af sommermødet

På sommermødet stod Lisbeth nu for evalueringen af sommermødet.

Deltagerne var meget tilfredse med indhold og form, men der var nogle anbefalinger, se "Evaluering.docx".

På forretningsudvalgsrådet blev datoerne for næste års sommermøde fundet:

18.-19. september 2019 med start kl. 10!

Sted: Samme sted, samme hytter

Næste år er jubilæumsår for sommermødet – skal vi nytænke? Bus/inspirationstur. Hvad er formålet? Input udefra.

Bilag 1: Deltagerliste

Thomas Brix Lyng, Frederikshavn Kommune, lyng@frederikshavn.dk

Pia Høgh, Vesthimmerlands Kommune, piho@vesthimmerland.dk

Henrik Frost, Hedensted Kommune, henrik.frost@hedensted.dk

Torben Korgaard Hansen, Herning Kommune, torben.hansen@herning.dk

Dorte Haar, Sønderborg Kommune, dhaa@sonderborg.dk

Peter Nicolaisen, Aabenraa Kommune, pnico@aabenraa.dk

Astrid Krarup Andersen, Svendborg Kommune, astrid.krarup.andersen@svendborg.dk

Roman Højsager Varinsky, Kerteminde Kommune, rhv@kerteminde.dk

Anne Kronby Andersen, Ringsted Kommune, anl@ringsted.dk

Karina Nielsen, Næstved Kommune, karni@naestved.dk

Hanne Krarup Jensen, Rudersdal Kommune, hank@rudersdal.dk

Carsten Andersen, Halsnæs Kommune, caan@halsnaes.dk

Jakob Harding Kirkegaard, Formand for KTC faggruppe for digital forvaltning, Silkeborg Kommune, jakobharding.kirkegaard@silkeborg.dk

Jesper Gaardboe Jensen, Geo Fyn, jgj@geofyn.dk

Per Hammerholt, GeoMidt, Silkeborg Kommune, pert.hammerholt@silkeborg.dk

Lisbeth Laustsen, GeoNord, Morsø Kommune, lil@morsoe.dk

Laila Nissen, GeoØst, laila.nissen@gate21.dk

Niels Skov Jensen, GeoØst, niels.skov.jensen@gate21.dk

Anne Grete Rasmussen, SydKort, Haderslev Kommune, agar@haderslev.dk

Bilag 2: De fælles offentlige datatjenester og gevinstrealisering

Gruppe 1

Udfordringer	Løsninger	FOSAKO FU's rolle
Antal af tjenester	Portal-tænkning	Støttepædagogik
Overblik over tjenester	Geodatainfo-udbygning	
Teknisk kompleks at hente data	<ul style="list-style-type: none"> • Driftsfællesskaber • Dele opsætning og konfiguration (finansiering) • Bedre dialog med tjenesteudbydere. 	Erfa-dag Erfa-gruppe Påvirke kommunal indflydelse og deltage ved udbud.
Kompleksitet i data	Vidensdeling Overholdelse af standarder	Melde ind til FOSAKO portal, tips & tricks

Gruppe 2

Udfordringer	Løsninger	FOSAKO FU's rolle
<ul style="list-style-type: none"> • Manglende overblik – hvad findes der? • Finde konkret URL • Ineffektivt at alle kommuner skal opsætte de samme services igen og igen • Services virker i nogle systemer, og ikke i andre • Manglende mulighed for at lave queries i nogle WFS (&komnr=xxx) • Max. antal objekter, fx jordstykker • Varierende kommunikation/forskellige kanaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Geodata-info.dk (ajourførte data) inkl. feltbeskrivelser + URL WMS/WFS/... • Vidensdeling / samarbejde i brugerklubber / m. leverandører • Standarder • Test før release • Versioner af services • Kortforsyningen URL-generator er god! 	<ul style="list-style-type: none"> • Pres for at dataansvarlige opdaterer. • Kortlægning af forskellige systemer, der bruges til at hente data fra tjenester • FOSAKO FU QC komm. + distribution.

Gruppe 3

Udfordringer	Løsninger	FOSAKO FU's rolle
<ul style="list-style-type: none"> • Total mangel hos udbydere på forståelse for brugernes situation. • Tjenester testes ikke for alle GIS-platforme. • 0.99% opetid pr. tjeneste er samlet set for dårlig en opetid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvis tjenesten ikke er operationel til online anvendelse, så lav en download-tjeneste, MEN det burde være muligt at anvende tjenesterne online. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulere problemet på vegne af kommunerne • Rejse problemstillingen opefter • Anvise løsninger <ul style="list-style-type: none"> ○ Test, brugerforståelse ○ Færre tjenester ○ Test for alle kommunernes GIS-værktøjer

Gruppe 4

Udfordringer	Løsninger	FOSAKO FU's rolle
<ul style="list-style-type: none"> • Opetid og stabilitet • Grænsen på 5000 objekter • Manglende indflydelse på datatjenesterne, fx 	<ul style="list-style-type: none"> • Overblik kan findes på Geodata-info.dk, men er der de nødvendige og ajourførte oplysninger om 	<ul style="list-style-type: none"> • Indsamle fælleshenvendelser • Oprette en platform for brugerideer, hvor der kan

Kortforsyningen, som er SDFEs og ikke kommunernes.	kontaktoplysninger, ajourføringsfrekvens, osv. <ul style="list-style-type: none"> • Et fælles sted, hvor alle data fordeles. • Bedre vejledninger og dokumentation • Brugerideer skal deles, like-funktion og mulighed for dialog om tjenesterne • Fælles henvendelser	deles tips & tricks, likes, føres dialog, osv.
--	---	--

Bilag 3: Geodata drift og de nye trends

Tilbagemeldingerne på Walk & Talk spørgsmålene, som havde fokus på "hvad er kommunerne optaget af" i de 10% af opgaverne (jf. snakken om 90/10 %).

Tilbagemeldingen blev leveret på posters og efterfølgende grupperet af Laila indenfor nedenstående grupperinger.

Introduktion til Gatner kurve blev droppet for at simplificere opgaven for grupperne.

Dataudstilling/analyser

FLIS/LIS – få disse data mere i anvendelse

BI – bedre beslutningsgrundlag + ønske om at tage i brug. Behov for kompetencer

Ny teknologi i by og land (Smart City)

IOT anvendelse

Droner

3D

VR teknologi (bedre beslutningsgrundlag)

IoT data i anvendelse

Smart City

Data i anvendelse

FLIS/LIS

Open data – vækst

Satellitdata

Dronedata

Datastrategi

GDPR kan give udfordringer, vi kan ikke så meget som vi kunne ønske (datadreven dagsorden)

Klimadata – nye datatyper

Data i tværfaglig anvendelse

Organisatorisk fokus og opgaveprioritering

Udfordring med 90/10% - drift tager det meste af tiden

Driftssamarbejde kan give effektivisering

Database ikke nyt, men behov for at udnytte "Smart funktionalitet"

PT. ingen interesse i IoT, FLIS, Satellitdata (afventer løsninger), "Smart City" for abstrakt

På dag 2 blev deltagerne bedt om at udvælge en poster, som de medbragte til egen gruppe (samme 4 grupper som dag 1). De blev bedt om at tage udgangspunkt nedenstående spørgsmål og levere opsummering indenfor 4 fokuspunkter, se skema

Teknologi/data/begreb	Hvorfor er emnet relevant	Hvad ved vi – hvad ved vi ikke...?			Hvad er vores og behov/interesse			Handling Hvad gør vi?
		Modenhed i kommunal kontekst - Hvad kræver eventuel fremdrift på kurven Hvad er det generelle vidensniveau (er begreberne afklaret eller diffuse?)	Geodatamedarbejderens rolle – hvilke kompetencer skal i spil? – og hvilke har vi? (evt. ikke endnu...)	Hvilke faggrupper er relevante? Kender vi deres interesse/efterspørgsel?	Mere viden om potentialer (nysgerrighedsniveau) Hvordan kan vi indhente denne viden?	Mere viden om at komme i gang Hvad gør man konkret? (handlingsniveau) Hvordan kan vi indhente denne viden?	Efterspørgsel i egen organisation Hvordan kan vi indhente denne viden?	
Hvilken placering på kurven	Hvilke typer opgaver løser man bedre?						Kan/skal vi udnytte det kommunale Fællesskab/samarbejde	

Gruppe 1

Emne	Hvad ved vi?	Hvad er vores behov	Hvilke handlingspunkter kan vi pege på?
Data til at understøttelse af: - -forretningen (økonomi) Forvaltningen: - Tids- projekt- og portefølgestyring - beslutninger	Data – geodata Analyser Formidling/visualisering Viden om data – koblet med Excelnørder Kobling af kompetencer 1+1=3	LIS overblik (Ledelsesinformationssystem) - Mange data - Automatisering aktualisering	Power BI el. lign. Datanetværk, eksperimenter – fælles vidensdeling. Kompetence- deling, -udvikling

Gruppe 2

Emne	Hvad ved vi?	Hvad er vores behov	Hvilke handlingspunkter kan vi pege på?
FLIS og ledelsesinformation Understøtte ledelsens beslutninger Dokumentere effekt og tiltag - virker det? Benchmarking mellem distrikter i kommunen og i forhold til andre danske kommuner		Der er brug for statistik kompetencer. Hvornår kan lave fremskrivninger? Hvad kræves i et datasæt? Kendskab og introduktion til FLIS-datamodellen ville være godt.	FOSAKO forretningsudvalget må godt tage fat i Kombit og bede dem invitere geodata-kompetencerne i de danske kommuner til at næste FLIS-roadshow.

Gruppe 3

Emne	Hvad ved vi?	Hvad er vores behov	Hvilke handlingspunkter kan vi pege på?
Konsolidering af data/systemer.	Kræver viden om databaser.	Mere viden fra kommuner, som er længere fremme	Kursus i SS SQL/postGIS

Giver sikkerhed for korrekte resultater + hurtigere løsninger	Geodatamedarbejder har central rolle.		Kortlægning af systemladskab Det vil give bedre forudsætninger for at deltage i Smart City/IoT
Kvalitetssikring af grunddata			

Gruppe 4

Emne	Hvad ved vi?	Hvad er vores behov	Hvilke handlingspunkter kan vi pege på?
Smart City	Dialog om begrebet på ledelsesniveau. Ikke strategi (Silkeborg er i gang + Ringsted på indledende afklaringsniveau)	Vi har behov for at italesætte geodata (kompetencer) som en del af løsninger. Datamedarbejdere og ikke kun GIS. Behov for at illustrere konkrete muligheder – forsøger at byde ind med teknologi eksempler, når projekter defineres.	1. Udbygning af KL kortet Med flere eksempler. 2. Workshop: Sådan kommer du i gang: <ul style="list-style-type: none"> - Teknologiske muligheder - Inspiration til 1-2-3 kom praktisk i gang - Leverandørpræsentationer (overblik over muligheder)
IT robotter	Indkøbt. Fokus på automatisering af arbejdsgange. Flytning af afsluttede byggesager til filarkiv. Analyseprøver på naturområdet.		
Machine learning	Potentiale indenfor dataanalyser		